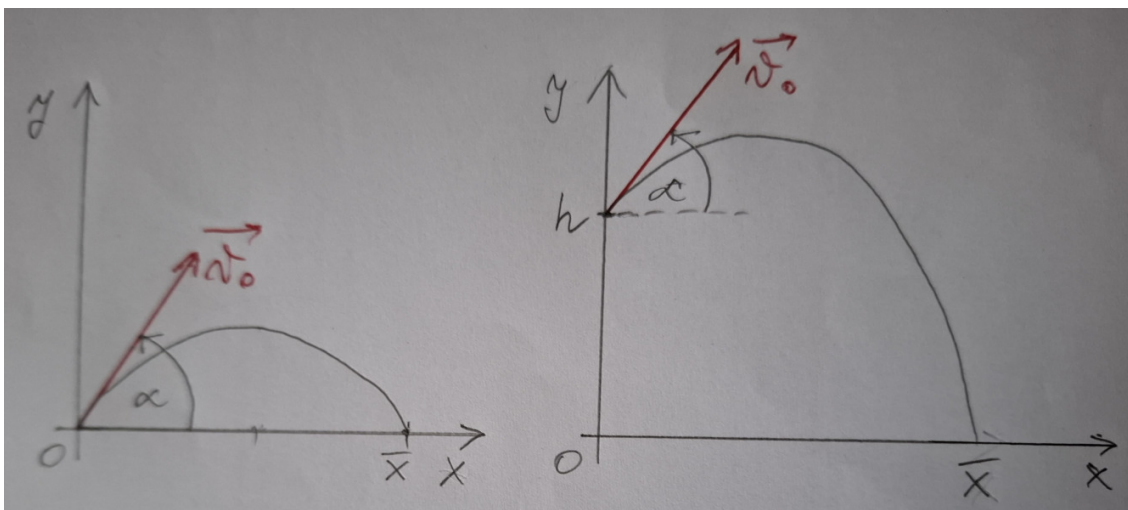

Fizyka dla Informatyki Stosowanej
Zestaw nr 1

0. Powtórzyć (przed ćwiczeniami !) podstawowe wiadomości o działaniach na wektorach i liczeniu pochodnych.
1. Udowodnić trzy spośród następujących tożsamości wektorowych, słusznych dla dowolnych wektorów $\vec{A}$, $\vec{B}$, $\vec{C}$ i $\vec{D}$:
 1. $(\vec{A} \times \vec{B})^2 + (\vec{A} \cdot \vec{B})^2 = (\vec{A})^2 (\vec{B})^2$
 2. $\vec{A} \cdot (\vec{B} \times \vec{C}) = \vec{C} \cdot (\vec{A} \times \vec{B}) = \vec{B} \cdot (\vec{C} \times \vec{A}) = -\vec{A} \cdot (\vec{C} \times \vec{B}) = -\vec{C} \cdot (\vec{B} \times \vec{A}) = -\vec{B} \cdot (\vec{A} \times \vec{C})$
 3. $\vec{A} \times (\vec{B} \times \vec{C}) = (\vec{A} \cdot \vec{C})\vec{B} - (\vec{A} \cdot \vec{B})\vec{C}$
 4. $\vec{A} \times (\vec{B} \times \vec{C}) + \vec{B} \times (\vec{C} \times \vec{A}) + \vec{C} \times (\vec{A} \times \vec{B}) = 0$
 5. $(\vec{A} \times \vec{B}) \cdot (\vec{C} \times \vec{D}) = (\vec{A} \cdot \vec{C})(\vec{B} \cdot \vec{D}) - (\vec{A} \cdot \vec{D})(\vec{B} \cdot \vec{C})$
 6. $(\vec{A} \times \vec{B}) \times (\vec{C} \times \vec{D}) = [\vec{A} \cdot (\vec{B} \times \vec{D})]\vec{C} - [\vec{A} \cdot (\vec{B} \times \vec{C})]\vec{D}$
 7. $\vec{A} \times (\vec{B} \times (\vec{C} \times \vec{D})) = (\vec{B} \cdot \vec{D})(\vec{A} \times \vec{C}) - (\vec{B} \cdot \vec{C})(\vec{A} \times \vec{D})$
 8. $(\vec{A} \times \vec{B}) \cdot (\vec{C} \times \vec{D}) + (\vec{B} \times \vec{C}) \cdot (\vec{A} \times \vec{D}) + (\vec{C} \times \vec{A}) \cdot (\vec{B} \times \vec{D}) = 0$

Przeliczenia wykonać w układzie kartezjańskim. W przypadkach (3)–(8) wygodnie jest użyć tensora Levi-Civity, ale rachunek bezpośredni też jest oczywiście dopuszczalny. Tożsamość (3) będzie potrzebna na wykładzie.

2. Położenie punktu materialnego na osi x dane jest wzorem $x(t) = At - Bt^3$. Znaleźć prędkość i przyspieszenie punktu w dowolnej chwili czasu, położenie punktu w chwili $t = 0$ oraz $t = 2s$, przemieszczenie punktu w dwóch pierwszych sekundach ruchu, prędkość średnią w dwóch pierwszych sekundach ruchu, drogę przebytą przez punkt w dwóch pierwszych sekundach ruchu. Przyjąć, że $A = 2 \frac{m}{s}$, $B = 1 \frac{m}{s^3}$.
3. Położenie punktu materialnego na osi x dane jest wzorem $x(t) = \frac{t}{At+B}$, gdzie A i B to dodatnie stałe. Znaleźć prędkość i przyspieszenie punktu w dowolnej chwili czasu, maksymalną odległość, na jaką oddali się punkt od położenia początkowego, maksymalną prędkość punktu materialnego. Przyjąć, że $A = 5 \frac{1}{m}$, $B = 1 \frac{s}{m}$.
4. Położenie punktu materialnego w płaszczyźnie xy dane jest układem równań $x(t) = v_0 \cos(\alpha)t$, $y(t) = h + v_0 \sin(\alpha)t - \frac{1}{2}gt^2$ i $z(t) = 0$, co oznacza, że jest to rzut ukośny z wysokości h w jednorodnym ziemskim polu grawitacyjnym z zaniedbaniem oporu powietrza. Znaleźć prędkość i przyspieszenie punktu w dowolnej chwili t , położenie punktu w chwili $t = 0$ oraz $t = 1s$, przemieszczenie punktu w pierwszej sekundzie ruchu, prędkość średnią w pierwszej sekundzie ruchu. Podać wzór na drogę przebytą

przez punkt w pierwszej sekundzie ruchu.

Sprawdzić, że dla $h = 0$ przy ustalonej długości wektora $\vec{v}_0$, maksymalną wartość zasięgu rzutu $\bar{x}$ dostajemy dla kąta $\alpha = 45$ stopni. Czy kąt odpowiadający maksymalnemu zasięgowi $\bar{x}$ dla $h > 0$ jest taki sam? Rozpatrzyć następujący przykład liczbowy: $h = 50$ m, $v_0 = 20$ m/s, $g = 10$ m/s².

5. Położenie punktu materialnego w płaszczyźnie xy dane jest układem równań $x = b \sin(\omega t)$, $y = c \cos(2\omega t)$, gdzie b , c i ω to dodatnie stałe. Zbadać charakter ruchu tego punktu (czy ruch jest okresowy, czy jest ograniczony przestrzennie), znaleźć równanie toru, określić minimalną i maksymalną wartość długości wektora prędkości.
6. Wektory położenia dwóch punktów materialnych w płaszczyźnie xy dane są wzorami $\vec{r}_1(t) = (0, 1) \text{ m} + t(0, 1) \frac{\text{m}}{\text{s}} + t^2(1, 1) \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$, $\vec{r}_2(t) = (3, 0) \text{ m} + t(-1, 2) \frac{\text{m}}{\text{s}} + t^2(1, 1) \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$. Jak wygląda ruch drugiego punktu materialnego z punktu widzenia pierwszej cząstki? Znaleźć prędkość $\vec{v}_{21}$ i przyspieszenie $\vec{a}_{21}$ drugiego punktu materialnego względem pierwszego. W jakiej chwili t odległość między punktami będzie najmniejsza i ile będzie wynosić?

Jacek Golak